

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2012CC081

Zaaknummer Klachtencommissie 2010T064

datum uitspraak 28/05/2013

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam]

geboren op [datum],

wonende te [plaats],

hierna te noemen: verzoeker,

juridisch adviseur: mr. T.A. Hekster, advocaat te Utrecht,

te voldoen door:

de Congregatie van Broeders van [plaats],

gevestigd te [plaats],

hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is ontvangen op 6 maart 2012, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 27 september 2011 met zaaknummer 2010T064, waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard en de brief d.d. 25 januari 2012, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is door de griffie ontvangen.

1.2 De voorzitter van de Compensatiecommissie heeft bij brief van 13 juli 2012 krachtens artikel 19 van de Compensatieregeling schriftelijk nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande door hem geleden vermogensschade. Mr. T.A. Hekster heeft namens verzoeker bij brief van 21 december 2012 de vermogensschade schriftelijk onderbouwd. Verweerder heeft bij brief van 2 januari 2013 meegedeeld af te zien van een nadere reactie op deze schadeonderbouwing. Mr. Hekster heeft op 12 maart en 9 april 2013 namens verzoeker nog nadere (medische) stukken overgelegd.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft de Compensatieregeling aanvaard. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende uitzonderlijk seksueel misbruik.

Verzoeker volgde van [periode] onderwijs aan het [instelling] in [plaats]. [Voornaam] [naam] (hierna te noemen: broeder [naam]), die als 'prefect' aan het hoofd stond van 'de kleine cour', waarvan verzoeker destijds deel uit maakte, heeft verzoeker in die periode veelvuldig seksueel misbruikt.

Op een avond toen hij nog maar kort in het [instelling] was, werd hij op een gegeven moment door broeder [naam] uit bed gehaald en moest hij meekomen naar diens kamer. Daar is verzoeker toen voor de eerste keer door broeder [naam] verkracht. Dit gebeurde nadien regelmatig. Ook gebeurde het dat broeder [naam] bij deze gelegenheden masturbeerde en verzoeker betastte. Broeder [naam] zei verzoeker dat hij zijn mond moest houden over de gebeurtenissen.

Ook gebeurde het dat verzoeker een zogenaamde 'zwarte kaart' kreeg, waardoor het hem niet was toegestaan om in het weekend naar huis te gaan. Tijdens de weekenden dat hij dan op het [instelling] moest blijven, werd hij ook misbruikt. Het feit dat hij regelmatig niet naar huis mocht, bracht met zich dat steeds meer afstand ontstond tussen verzoeker en zijn ouders. Mede hierdoor en vanwege het feit dat broeder [naam] hem had geboden te zwijgen, durfde verzoeker zijn ouders niet te vertellen over het misbruik.

Er kwam een einde aan het misbruik toen zijn ouders hem van het [instelling] hadden gehaald. Het seksueel misbruik heeft veelvuldig, iedere maand een wisselend aantal keer plaatsgevonden gedurende een periode van circa twee jaar. Verzoeker was bij aanvang van het misbruik acht of hoogstens net negen jaar oud.

3. Het bewijs en categorie-indeling

3.1 bewijs

Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoeker geleverd door overlegging van het schriftelijke advies van de Klachtencommissie, gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker tegen broeder [naam] met zaaknummer 2010T064, waarin de klacht gegrond is verklaard, voorzien van de schriftelijke beslissing van de kerkelijke gezagsdragers van de aangeklaagde tot overname van het advies.

3.2 categorie-indeling

Gelet op het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan, zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat sprake is van 'uitzonderlijk seksueel misbruik', als bedoeld in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling. De Commissie komt tot dit oordeel gelet op de volgende en verzwarende omstandigheden:

- Het misbruik ving aan op zeer jonge leeftijd van acht of net negen jaar.
- Het misbruik heeft plaatsgevonden gedurende een periode van twee jaar.
- Het misbruik bestond uit betasting, masturberen, en verkrachtingen.
- Het misbruik heeft veelvuldig, ieder maand een wisselend aantal keren, plaatsgevonden.

- Verzoeker werd psychisch onder druk gezet omdat hem geboden werd te zwijgen over het misbruik en hem werd regelmatig verboden om het weekend naar huis te gaan.
- Verzoeker was een stille en teruggetrokken leerling en kwam uit een kwetsbaar gezin.
- Het misbruik heeft onmiskenbaar een rol gespeeld in de psychische dan wel psychiatrische problematiek van verzoeker.

Het misbruik is op grond van de hiervoor genoemde omstandigheden als 'uitzonderlijk misbruik' als bedoeld in artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling aan te merken.

Ten overvloede merkt de Commissie op dat, hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

algemeen

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade, als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

standpunt verzoeker

4.2 In reactie op de brief van de voorzitter van de Compensatiecommissie van 13 juli 2012 is door mr. Hekster namens verzoeker bij brief van 21 december 2012 en bij mailberichten van 12 maart en 9 april 2013 (met medische stukken als bijlage) de gestelde vermogensschade nader onderbouwd. Het standpunt van verzoeker, verwoord door mr. Hekster, laat zich als volgt samenvatten.

Verzoeker heeft ten gevolge van het misbruik slechte schoolresultaten behaald die er in hebben geresulteerd dat zijn vader hem van het [instelling] heeft gehaald. Daarna heeft verzoeker in vijf jaar tijd vijf verschillende scholen bezocht en heeft hij school op zijn 16^e jaar verlaten zonder een diploma te hebben behaald. Hij heeft zijn ouders destijds niet durven vertellen wat de reden was van de slechte schoolresultaten. Door het gebrek aan scholing en een diploma is de economische kwetsbaarheid van verzoeker zeer groot. Zelfs zo groot dat een functie in loondienst niet tot de mogelijkheden behoort, dan wel dat dit tot arbeidsongeschiktheid zou hebben geleid.

Het misbruik heeft ook in sociale zin schade toegebracht. Verzoeker heeft sociale vaardigheden maar matig kunnen ontwikkelen en hij heeft zeer veel moeite om emotionele en affectieve relaties aan te gaan. Hij voelde zich, door het geheim dat hij met zich droeg, zeer eenzaam. Zijn twee huwelijken (hij is twee keer gescheiden) zijn kinderloos gebleven. Ook heeft het misbruik geleid tot zwaar psychisch lijden, onder andere bestaande uit tot op de dag van vandaag voorkomende nachtmerries en herbelevingen. Verzoeker heeft reeds jaren geleden zijn toevlucht gezocht in zwaar alcoholgebruik. Thans krijgt verzoeker constructieve psychologische hulp.

Hij drijft thans een kunsthandel (zonder personeel), maar van winst uit onderneming is geen sprake. Een wezenlijk alternatief is er niet voor verzoeker. In een pensioen is evenmin voorzien.

Verzoeker maakt, vanwege de substantiële vermogensschade die hij heeft geleden door het hem aangedane uitzonderlijk seksuele misbruik, aanspraak op toekenning van een financiële compensatie, waarbij verzoeker de hoogte van de compensatie, zo begrijpt de Compensatiecommissie, ter beoordeling laat aan de Compensatiecommissie.

standpunt verweerder

4.3 Verweerder heeft bij brief van 2 januari 2013 verklaard af te zien van het geven van een inhoudelijk oordeel over de door verzoeker gestelde vermogensschade en het causaal verband met het hem aangedaan seksueel misbruik.

overweging compensatiecommissie over omvang schade

4.4 Nu naar het oordeel van de Compensatiecommissie in deze zaak sprake is van uitzonderlijk misbruik als bedoeld in categorie 5 van artikel 5, geldt niet -aldus de toelichting- de voorwaarde van het zonder gerede twijfel aanwezig zijn van een verband tussen het seksueel misbruik en de substantiële vermogensschade.

4.5 In een geval als het onderhavige ligt het voor de hand -zoals de toelichting in de Compensatieregeling op categorie 5 aangeeft- ook substantiële vermogensschade aanwezig te achten, ondanks het gebrek aan concrete bewijsstukken met betrekking tot de gestelde vermogensschade.

De Compensatiecommissie baseert dit oordeel op de bijzondere en verzwarende omstandigheden van het onderhavige uitzonderlijk misbruik zoals onder 3.2 vermeld, waardoor substantiële (vermogens)schade als gevolg van het misbruik in dit geval voor de hand ligt. Bij die beslissing speelt mee dat de toekenning van compensatie niet alleen bedoeld is voor min of meer objectief vast te stellen nadeel, maar ook ter verkrijging van genoegdoening en herstel van een geschokt rechtsgevoel.

4.6 Met name de duur, de frequentie en de ernst van het misbruik en het volstrekt respectloze karakter van de opzettelijk jegens de toen nog zeer jeugdige en weerloze verzoeker gepleegde, zeer ernstige misdrijven in combinatie met de psychische manipulaties met het uitdelen van zwarte kaarten als straf om niet naar huis te mogen, rekent de Compensatiecommissie verweerder zwaar aan. Waar verzoeker op bescherming en liefdevolle behandeling en verzorging mocht rekenen, werd hij geconfronteerd met structureel seksueel misbruik op het Pensionaat. Het is zeer aannemelijk dat substantiële vermogensschade door verzoeker is en nog zal worden geleden wegens het hem aangedane seksueel misbruik. Het schoolverloop waarbij hij door het geheim van het misbruik in vrijwel elke klas is blijven zitten, het zonder diploma verlaten van de school, de daardoor verhoogde economische kwetsbaarheid van verzoeker, alsmede het ondervinden van sociale en psychische problemen zijn zonder twijfel toe te rekenen aan het misbruik. De Commissie acht aannemelijk dat de overlevingstrategie die verzoeker hanteerde om met het misbruik om te gaan er toe heeft bijgedragen dat hij psychisch niet meer openstond voor het succesvol volgen van onderwijs met alle gevolgen van dien.

Uit de namens verzoeker overgelegde medische informatie, waaronder de brief d.d. 26 mei 2011 van psychiater drs. [naam] en de twee recente verklaringen van de psychotherapeuten [naam] en [naam] blijkt dat het seksueel misbruik langdurig en in ernstige mate het functioneren van verzoeker en zijn welbevinden heeft geschaad, met alle psychische en psychiatrische gevolgen voor verzoeker van dien. Toekomstige behandeling is- aldus valt uit de verklaringen af te leiden- dan ook geïndiceerd.

Hoewel er ook factoren zijn die niet voor rekening van verweerder komen, zoals de problemen binnen het gezin van herkomst (zie brief van psychiater [naam] van 26 mei 2011), neemt dat niet weg dat de geleden en nog te lijden materiële en immateriële schade, die toerekenbaar is aan het seksueel misbruik, zo groot is dat betaling van het maximale bedrag dat de Compensatieregeling kent, geadviseerd dient te worden.

4.7 Verweerder heeft bij brief van 2 januari 2012 verklaard zich te refereren aan het oordeel van de Compensatiecommissie.

4.8 Alle feiten en omstandigheden afwegend komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat betaling van een bedrag van €100.000,-- geadviseerd dient te worden.

4.9 Verzoeker heeft nota's overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat ter zake van de redelijke kosten rechtsbijstand voor vergoeding in aanmerking komt een bedrag van €3.957,08.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als 'uitzonderlijke seksueel misbruik' en dat het hierna te vermelden bedrag voor betaling in aanmerking dient te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 als uitzonderlijk misbruik en adviseert verweerder aan verzoeker een bedrag van €100.000,- te betalen alsmede ter zake van kosten van rechtsbijstand een bedrag van €3.957,08 aan de rechtsbijstandverlener van verzoeker, beide bedragen te betalen binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. K.H. F., de heer E.S. G., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 28/05/2013 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter